

Lambaliha tootmine Eestis

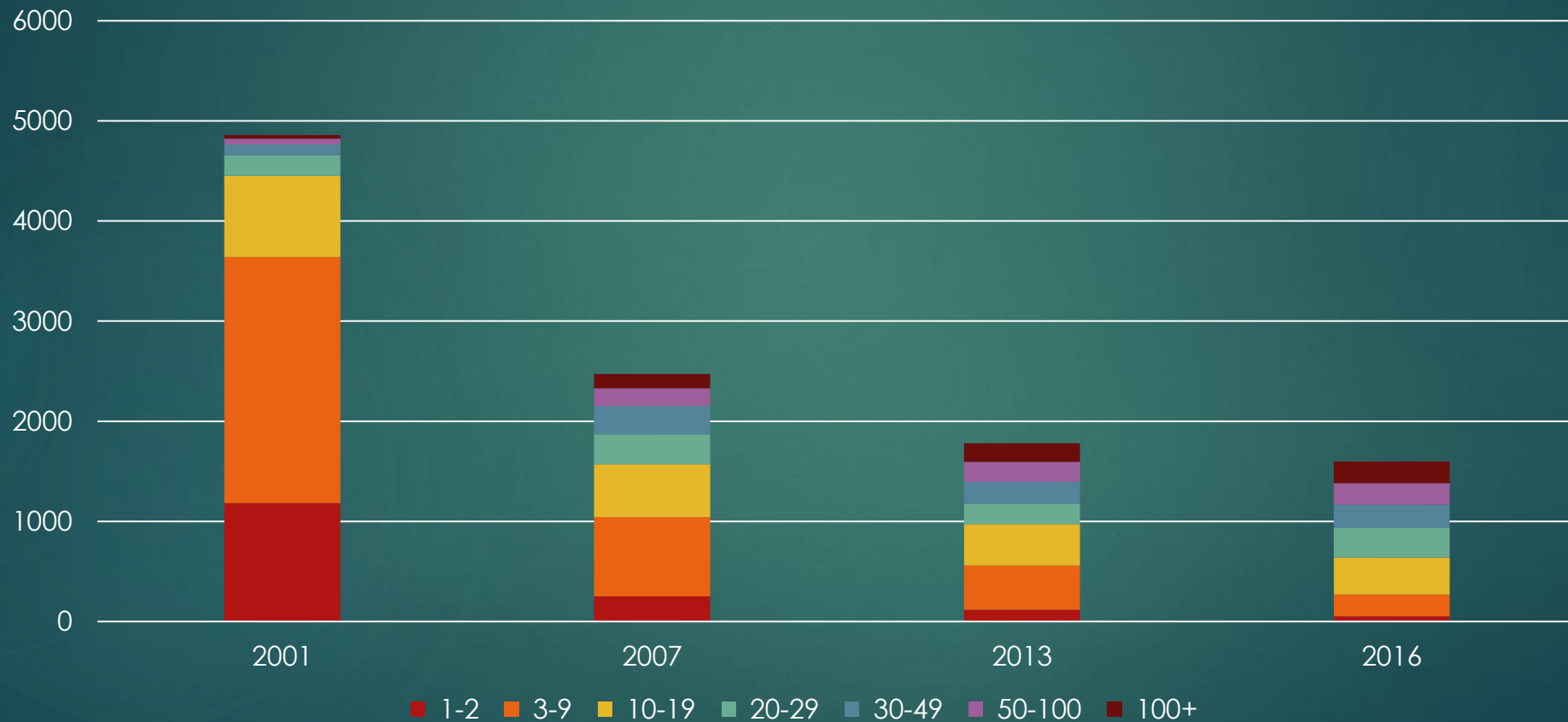
ANTS KUKS

EESTI LAMBA- JA KITSEKASVATAJATE LIIT

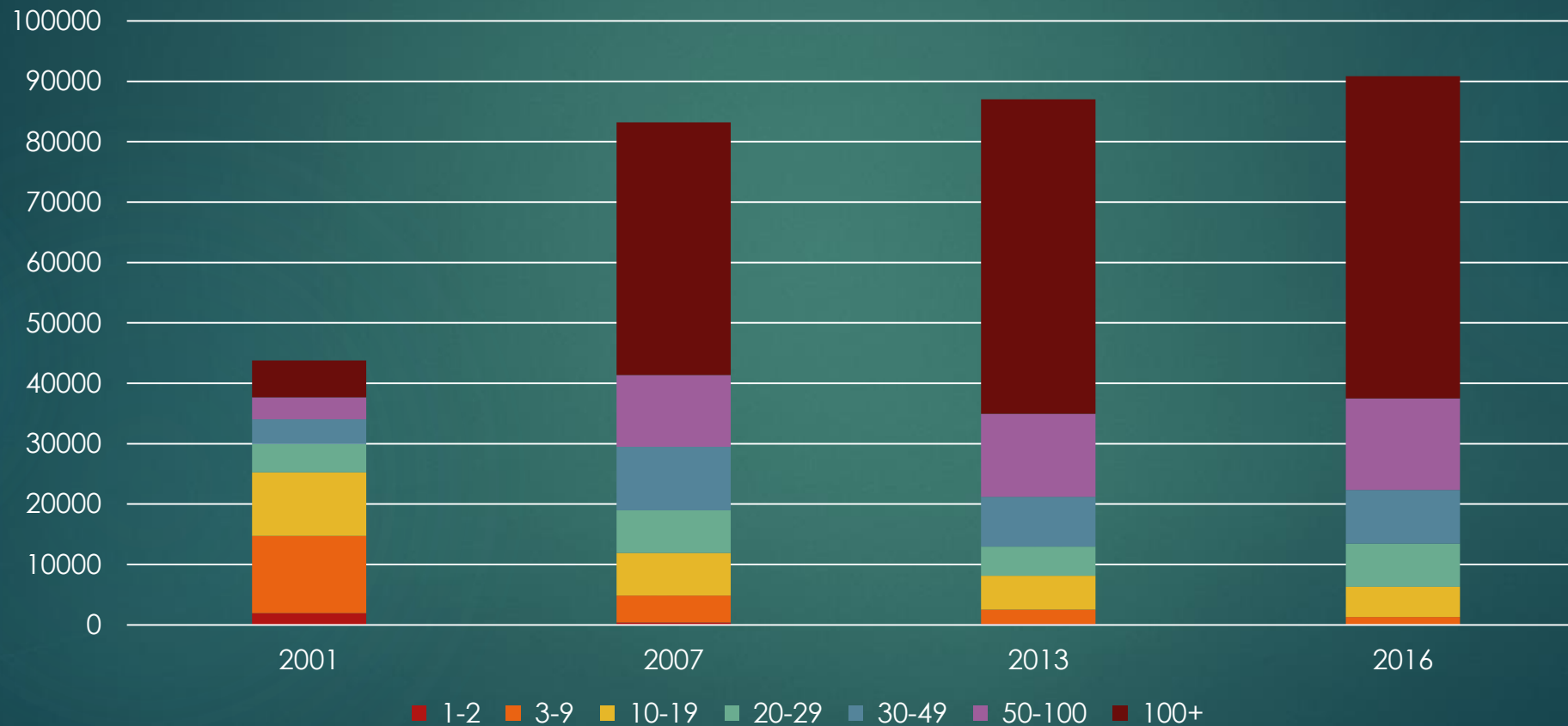
JUHATUSE ESIMEES

RAKVERE 2017

Lambakarjade arv Eestis

Lammaste arv Eestis

Eesti lambaturg

- ▶ Umbes 50000 lammast aastas
- ▶ Keskmise realiseerimiskaal 35 kg
- ▶ Eluskaalu kilohind 1,7 eurot
- ▶ Keskmise lambahind 60 eurot
- ▶ Käive kokku suurusjärgus 3,5 miljonit
- ▶ 1600 ettevõtet, keskmine käive 2200 eurot
- ▶ Üle 100 lambaga ettevõtete keskmine käive 9400 eurot,
- ▶ Alla 100 lambaga ettevõtete keskmine käive on 1040 eurot

Lambaliha tootmine Eestis

- ▶ Toodetakse suurusjärgus 700 tonni lambaliha
- ▶ Imporditakse 250 tonni lambaliha
- ▶ Eksporditakse 100 tonni lambaliha
- ▶ Eksporditakse eluslambaid 50 tonni liha eluslammastena

Lambaliha tarbimine Eestis

- ▶ Eestis süüakse seega 800 tonni lambaliha, mis teeb 650 grammi inimese kohta aastas
- ▶ Kui arvestada, et hinnanguliselt 80% lammastest tapetakse omaks tarbeks, siis 1 600 lambakasvatuseettevõtte peret söövad viieliikmeliste leibkondade puhul suurusjärgus 70 kg lambaliha inimese kohta aastas
- ▶ ja ülejäänud elanikkond sööb 200 g lambaliha inimese kohta aastas

Kulud ja tulud lambaliha tootmises

▶ Eluslooma müük

- ▶ Utt võiks üles kasvatada 1,5 talle, 40 kg, 1,8 eurot/kg
- ▶ Keskmiselt 108 eurot müügihinnas
- ▶ Ute kulu 68 eurot, tulu 40 eurot
- ▶ Palgafondiks 20 000 eurot tuleb pidada 500 utte

▶ Liha müük

- ▶ Ute kohta 27 kg rümpa
- ▶ Rümpe hind 4 eurot/kg
- ▶ Tapmis-, tükeldamis-, pakkimis-, lao-, müügi-, veokulud 4 eur kg
- ▶ Omahind 8 eurot/kg

Lambaliha kasvataja perspektiivid

- ▶ Liha peaks jõudma tarbijani
- ▶ Väikemajanduse püsiv osakaal
- ▶ Kasvavad suuremad ettevõtted
- ▶ Ekspordivõimekuse kasv
- ▶ Arenev ühistegevus
- ▶ Lühike tarneahel
- ▶ Mahetoodangu suur osakaal

Rahvuskultuur või salamajandus?

- ▶ Lambakasvatus oli enne hetkel kehtivaid regulatsioone
- ▶ Kas tuleks üle vaadata regulatsioonid?
 - ▶ Väike- ja suurtootja eristamine
 - ▶ Erinevad riskid
 - ▶ Regionaalne ja jälgitav turustamine
- ▶ Lambakasvatus kui rahvuslik eripära.

Koolitus ja ühistegevus

- ▶ Turustamine on parim stiimul koolituseks
- ▶ Riiklik koolituste rahastus
- ▶ Koostöö koolitusasutustega
- ▶ Koostöö MES konsulendisüsteemiga
- ▶ ELKL koolitused
- ▶ Ühistegevus on arenev valdkond
 - ▶ Eesti Lambakasvatajate Ühistu
 - ▶ Saarte Lambakasvatajate Ühistu

Tõulammakas kui kaubaartikkel – Eesti lambatõud

eesti valgepealine lammas

eesti tumedapealine lammas

Kihnu lammas

Eestis esindatud tõud

texel

suffolk

Eestis esindatud tõud

- ▶ Ahvenamaa lammas
- ▶ Arles meriino
- ▶ Cheviot
- ▶ Norra valge
- ▶ Dorper
- ▶ Dorset
- ▶ Gotlandi lammas
- ▶ Idafriisi piimalammas
- ▶ Islandi lammas
- ▶ Jakobi lammas
- ▶ Kameruni lammas
- ▶ Lacauni lammas
- ▶ Lleyn
- ▶ Läti tumedapealine
- ▶ Quessant
- ▶ Saksa mustapealine
- ▶ Soome maalammas
- ▶ Swifter
- ▶ Vana gotlandi lammas
- ▶ Wendsleydale

Kiskjad lambakarjas

- ▶ Hunt ja shaakal
- ▶ Huntide aastane murdmine 600 – 1000 lammast
- ▶ Shaakali kahjud täpsemalt teadmata

Kompensatsioonisüsteem

- ▶ Ennetustöödest makstakse kinni kuni 50%
- ▶ Kahjude kompensatsiooniks makstakse suurusjärgus 100 000 eurot
- ▶ Ennetuseks poole vähem
- ▶ Probleemiks on kompensatsiooni ajaline viibimine

Ootused riigi suunal

- ▶ ELKL soovib olla koostööpartner, et anda edasi lambakasvatajate ootused ja seista nende huvide eest
- ▶ ELKL soovib olla koostööpartner, et kuulata ära riigi huvid ja edastada need lambakasvatajatele

Tänu kuulamast

